

Podsumowanie kwestii środowiskowych w zmienionym Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013

Dla projektu zmian w WRPO wynikających z przeglądu Programu i włączenia do jego finansowania dodatkowych środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, pochodzących z Krajowej Rezerwy Wykonania i dostosowania technicznego, została przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. W związku z tym wykonana została „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmian Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013”. Zakres Prognozy, zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 nr 199 poz. 1227) został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

Głównym celem Prognozy jest analiza i ocena stopnia uwzględnienia aspektów środowiskowych w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013 i projekcie jego zmian poprzez ustalenie, czy zakres i sposoby realizacji zaproponowanych w ocenianym dokumencie rozwiązań nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Prognoza ma ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych, spowodowanych realizacją postanowień WRPO i jego zmian oraz określić, czy przyjęte rozwiązania ochronne w dostateczny sposób zabezpieczają przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń w środowisku.

WRPO na lata 2007-2013, zgodnie z art. 11 ust 3 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (Dz. U. 2001 nr 142 poz. 1590 z późn. zm.), realizuje cele zapisane w Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Ponadto Program należy do grupy programów operacyjnych realizujących cele Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 (dokumentu określającego kierunki wsparcia ze środków finansowych dostępnych z budżetu UE) oraz Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007-2015. Pod względem środowiskowym Program uwzględnia również zapisy Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego oraz Planu gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego. Analiza wzajemnych relacji między WRPO a tymi dokumentami, uzupełniona analizą sytuacji społeczno-gospodarczej województwa wielkopolskiego oraz ograniczeń wynikających z przyjętej przez Komitet Koordynacyjny Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013 „Linii demarkacyjnej pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej” prowadzi do konstatacji, że wybrane cele i priorytety oraz sposób ich realizacji stanowią najlepsze możliwe rozwiązanie.

Prace nad Prognozą biegły równocześnie z wprowadzaniem zmian do WRPO oraz tworzeniem innych dokumentów analitycznych z tym związanych, jak np. *Analiza śródkresowa realizacji Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 - propozycje i uzasadnienie zmian*. W trakcie wprowadzania zmian do Programu, w miarę napływania wniosków z innych jednostek organizacyjnych IZ, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz Komisji Europejskiej, rozważano różne warianty.

W wyniku analizy propozycji zmian, również pod względem środowiskowym, powstawały kolejne modyfikacje tych zmian, które doprowadziły do stworzenia ostatecznej wersji Programu, zaopiniowanej pozytywnie przez właściwe organy środowiska: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Przyjęte rozwiązania są najlepszą drogą do realizacji celu głównego Programu, którym jest „Wzmocnienie potencjału rozwojowego Wielkopolski na rzecz wzrostu konkurencyjności i zatrudnienia”.

Najważniejsze zapisy związane z ochroną środowiska były już ujęte w tekście Programu, natomiast wnioski wynikające z obecnie przeprowadzonej Prognozy oddziaływania na środowisko, mające na celu poprawę wdrażania Programu pod względem ochrony środowiska oraz informujące, na co należy zwracać szczególną uwagę, ujęte zostały w Programie w nowym podrozdziale 9.2.

Program został tak skonstruowany, aby w możliwie maksymalnym wymiarze uwzględniał uwarunkowania i ograniczenia, wynikające z rozwiązań określonych na poziomie zarówno wspólnotowym, jak i krajowym. W WRPO podjęto m.in. zobowiązanie, że znacząca część środków

zostanie przeznaczona na działania w ramach tzw. „lizbońskich” kategorii interwencji, realizujących projekty wzmacniające globalną konkurencyjność w skali całej Unii Europejskiej. Ponadto możliwość realizacji konkretnych projektów w ramach Programu jest ograniczona „Linia demarkacyjną pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybackiej”.

W ramach prognozy określono, przeanalizowano i oceniono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblach międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym oraz zidentyfikowano te z nich, które są istotne z punktu widzenia Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego i projektu jego zmian. Analizę taką przeprowadzono w odniesieniu do dokumentów strategicznych – konwencji, strategii, planów, programów o randze międzynarodowej, wspólnotowej, krajowej oraz regionalnej. Pozwoliło to stwierdzić, że generalnie cele i kierunki podejmowanych działań w ramach Programu i projektu jego zmian mają bezpośredni lub pośredni wpływ na realizację celów określonych w większości analizowanych dokumentów strategicznych, do których zaliczyć można: Konwencję Bońską, Konwencję Helsińską, Europejską Konwencję Krajobrazową, VI wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego, Politykę Ekologiczną Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010, Politykę Ekologiczną Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, Krajową Strategię Różnorodności Biologicznej, projekt Polityki Wodnej Państwa do roku 2030, Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2010 – 2012, Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2002-2010, Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012-2019.

Zidentyfikowano kilka działań w ramach Programu, których realizacja nie jest wprost zbieżna z osiąganiem celów określonych w wyżej wymienionych dokumentach. Do głównych takich działań zaliczono rozwój infrastruktury drogowej, energetyki wiatrowej, rozwój portu lotniczego, stanowiące potencjalne zagrożenie dla realizacji celów wyznaczonych w Konwencji Bońskiej, której celem jest ochrona dziko żyjących, wędrownych gatunków zwierząt, Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, mającej na celu zachowanie krajobrazu jako podstawowego komponentu europejskiego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, czy Polityki Ekologicznej Państwa. W związku z tym wskazano, że przy realizacji tego rodzaju projektów w sposób bezwzględny muszą być stosowane przepisy ustawowe mające na celu ochronę obszarów chronionych i środowiska przyrodniczego.

Rozwiązania określone w Priorytecie III „Środowisko przyrodnicze” mają na celu uwzględnienie wszystkich najważniejszych problemów, jakie do przewyżczenia w tej dziedzinie ma Wielkopolska. Ponadto działania przyjęte do realizacji w ramach tego priorytetu mają na celu realizację założeń wynikających z dokumentów wspólnotowych, międzynarodowych, czy krajowych, takich jak: Dyrektywa Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków, Dyrektywa 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 roku w sprawie odpadów (uchylona) i obecna Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 roku, Dyrektywa 2001/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych (uchylona) i obecna Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych.

Ponieważ zmiany w WRPO zostały dokonane w sytuacji znacznego zaawansowania jego realizacji (do końca lutego 2011r. zakontraktowanych zostało ok. 97,5% całości środków EFRR Programu), w trakcie prac nad Prognozą dokonano oceny wpływu na środowisko projektów, których realizacja już została zakończona. Przeanalizowano także możliwe do przewidzenia oddziaływanie środowiskowe pozostałych wybranych dotąd projektów: aktualnie realizowanych i przygotowywanych do realizacji oraz przewidywanych do realizacji w wyniku włączenia do Programu dodatkowych środków. Wnioski z tych ocen i analiz stanowiły kluczową podstawę do sformułowania prospektywnej oceny potencjalnego wpływu ustaleń WRPO i projektu jego zmian na środowisko przyrodnicze.

Przeprowadzono również analizę macierzową zależności w relacjach: priorytety Programu z wyodrębnieniem grup kategorii interwencji – komponenty środowiska i warunki równoważenia rozwoju sprzyjające ochronie środowiska z wyodrębnieniem poszczególnych cech tych komponentów (biorców oddziaływań), podlegających potencjalnym wpływom kategorii interwencji. Zależności i wpływ określono w wyniku przeprowadzonej w grupie eksperckiej dyskusji oraz dokonanej oceny i analizy oddziaływania na środowisko projektów już zrealizowanych i przedstawiono je w Prognozie w układzie macierzowym. Prognoza wskazuje na możliwe skutki, jakie wystąpią na terenie województwa wielkopolskiego w wyniku realizacji WRPO z uwzględnieniem zmian Programu. Ocenione zostały nie

tylko efekty środowiskowe o charakterze negatywnym, ale także wskazano na pozytywne oddziaływania, mogące mieć wpływ na poprawę jakości środowiska w regionie.

W trakcie sporządzania prognozy zidentyfikowano problemy ochrony środowiska występujące w województwie, dla których realizacja WRPO stwarza szansę ich rozwiązania lub w pewnym stopniu zmniejszenia. Wdrożenie WRPO jest szansą na istotny rozwój Wielkopolski, uwzględniający zachowanie, ochronę i poprawę środowiska przyrodniczego oraz ochronę zdrowia ludzkiego. Wprowadzone zmiany nie wywołają żadnego znaczącego negatywnego wpływu Programu na środowisko, natomiast mogą wywołać pośrednio skutki pozytywne.

Realizując Program należy mieć na uwadze działania mające za zadanie zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska. Zapisy Programu zobowiązują do przestrzegania podczas jego realizacji zasad zrównoważonego rozwoju oraz efektywności energetycznej. W przypadku programu, obejmującego tak szeroki i zróżnicowany zakres priorytetów i pól interwencji, jaki występuje w WRPO, nieuniknione jest powstawanie kolizji między realizacją założonych celów, a ochroną środowiska przyrodniczego. Nie jest możliwa likwidacja tych kolizji poprzez modyfikację struktury priorytetów Programu, bowiem zostały one skonstruowane w sposób optymalny, tak, by możliwie jak najpełniej mogły przyczynić się do realizacji docelowej wizji rozwoju województwa.

W trakcie wdrażania priorytetów należy jednak dążyć do maksymalnego ograniczenia negatywnych skutków dla środowiska, co jest ujęte w Programie. W Programie ujęte są również inne zasady, jakie powinny być przestrzegane w trakcie jego realizacji, w celu zachowania zrównoważonego rozwoju:

- zachowanie możliwości odtwarzania się zasobów odnawialnych,
- efektywne użytkowanie zasobów nieodnawialnych i dążenie do ich zastępowania substytutami,
- stopniowe eliminowanie z procesów gospodarczych oraz z innych zastosowań substancji niebezpiecznych i toksycznych,
- stała ochrona i odtwarzanie, jeżeli istnieje taka możliwość, różnorodności biologicznej na czterech poziomach: krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym,
- tworzenie podmiotom gospodarczym warunków do uczciwej konkurencji w dostępie do ograniczonych zasobów i możliwości odprowadzania zanieczyszczeń,
- uspołecznienie podejmowania decyzji dotyczących zwłaszcza lokalnego środowiska,
- dążenie do zapewnienia poczucia bezpieczeństwa ekologicznego jednostkom ludzkim, rozumianego jako tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu i społecznemu (tworzenie i kultywowanie więzi lokalnych).

W wyniku przeprowadzonej oceny w rozdziale 9.2 ujęto zapisy dotyczące wariantowania inwestycji. Na poziomie konkretnego projektu powinny być rozważone rzeczywiste alternatywy i warianty realizacyjne potencjalnych projektów. Jest to najlepszym sposobem ustalenia rozwiązań zapobiegających negatywnym skutkom środowiskowym i służących minimalizowaniu możliwości występowania konfliktów. Wobec braku możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych, należy zastosować odpowiednią kompensację przyrodniczą. Ponadto, w związku z tym, że znaczna część województwa pokryta jest obszarami chronionymi, w tym obszarami Natura 2000, przy realizowanych inwestycjach należy stosować działania łagodzące zmierzające do zmniejszenia lub eliminacji negatywnych skutków dla środowiska, zarówno na etapie realizacji przedsięwzięć, jak i ich eksploatacji. Do takich działań zaliczyć można:

- użytkowanie obszarów przyrodniczych podlegających ochronie zgodnie z celami, dla których zostały stworzone; inwestycje na tych terenach mogą być realizowane tylko wtedy, gdy przeprowadzone postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko będzie dopuszczało je do realizacji,
- ograniczanie, jeśli jest to możliwe, wykorzystania terenu,
- dostosowanie terminu prac budowlanych do terminów rozrodu zwierząt,
- zabezpieczenie terenu budowy oraz sprzętu budowlanego przed możliwością niekorzystnego oddziaływania na ekosystemy,
- stosowanie „czystych” technologii produkcyjnych,
- stosowanie w realizowanych przedsięwzięciach rozwiązań chroniących środowisko, w tym realizacji infrastruktury towarzyszącej ograniczającej negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze.

Konsultacje społeczne

W dniach od 21 kwietnia do 12 maja 2011 roku – w związku z prowadzoną strategiczną oceną oddziaływania na środowisko projektu zmian WRPO – przeprowadzono konsultacje społeczne, którym poddano „Projekt zmian Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013” oraz projekt „Prognozy oddziaływania na środowisko Projektu zmian Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013”.

Konsultacje zostały ogłoszone zgodnie z art. 30, art.39, art.40 w związku z art. 46 pkt 2 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199, poz.1227 z późn. zm.). Stosowne komunikaty opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego (www.bip.umww.pl/portal), na stronie internetowej WRPO (www.wrpo.wielkopolskie.pl), w Gazecie Wyborczej z dnia 21 kwietnia 2011r. oraz zamieszczone na tablicy ogłoszeń w głównej siedzibie Urzędu Marszałkowskiego.

Dokumentację przeznaczoną do konsultacji, wraz z formularzem zgłaszania uwag, wyłożono do wglądu w siedzibie Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego (Poznań, ul. Przemysłowa 46 pok. nr 5) oraz zamieszczono w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, a także na stronie internetowej WRPO.

Osoby zainteresowane mogły wносить uwagi i wnioski w następującej formie:

- pisemnej, poprzez wypełnienie i przesłanie na adres Departamentu Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego formularza, zamieszczonego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego oraz na stronie internetowej pod adresem www.wrpo.wielkopolskie.pl,
- środków komunikacji elektronicznej poprzez uzupełnienie i przesłanie na adres mailowy strategia2020@umww.pl wypełnionego formularza,
- ustnie do protokołu w miejscu udostępnienia dokumentacji.

W czasie trwania konsultacji społecznych nie wpłynęły żadne uwagi do projektu zmian WRPO, ani do projektu prognozy oddziaływania zmienionego Programu na środowisko.

Opiniowanie przez organy ochrony środowiska

Zakres Prognozy, zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 nr 199 poz. 1227) został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

Projekt zmian Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został, zgodnie z wymogami prawa, przedstawiony do zaopiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Organy te zaopiniowały pozytywnie przedstawione dokumenty. W związku z tym, po uwzględnieniu zawartych w tych opiniach sugestii dotyczących wprowadzenia korekt niektórych zapisów prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmian WRPO (m.in. uaktualnienia danych dotyczących obszarów chronionych oraz zdefiniowania pojęć wykorzystanych przy projektowaniu macierzy „Oceny wpływu poszczególnych kategorii interwencji priorytetów I-VI w ramach WRPO na środowisko i warunki równoważonego rozwoju”), zredagowano końcową wersję Prognozy, której główne ustalenia omówiono w Programie w rozdziale 9.2. „Prognoza oddziaływania na środowisko zmian WRPO wykonana w maju 2011 roku”.

Monitoring

W Programie założono system jego monitorowania, który na bieżąco ma umożliwiać wprowadzenie ewentualnych korekt wynikających z postępu technicznego, współczesnej wiedzy, a także zmian sytuacji społeczno-gospodarczej. System ten ma także pozwolić na bieżące reagowanie na te zmiany. W konsekwencji, w trakcie dotychczasowej realizacji WRPO, stosowana jest praktyka

ciągłego dostosowywania rozwiązań, które nie wymagają zmiany zapisów programowych i ich renegotjacji z Komisją Europejską, do zmieniających się okoliczności.

W ramach WRPO prowadzony jest monitoring wydatków i efektów rzeczowych jego wdrażania w celu racjonalnego, sprawnego i efektywnego wykorzystania środków strukturalnych. Monitorowanie prowadzone jest na podstawie wskaźników finansowych oraz wskaźników odnoszących się do produktów i rezultatów, na poziomie projektów, działań, priorytetów oraz całego Programu.

Realizacja celów priorytetów WRPO jest mierzona przy pomocy wskaźników, określonych na ich poziomie. Analogicznie monitorowane jest wdrażanie działań i poszczególnych projektów, realizowanych w ramach Programu. Każdemu poziomowi realizacji WRPO odpowiada adekwatny do niego system wskaźników, przy czym systemy te w skali Programu tworzą jedną spójną całość.

Dla potrzeb monitorowania i sprawozdawczości NSRO stworzony został Krajowy System Informatyczny SIMIK 2007, którego celem jest gromadzenie danych niezbędnych dla zarządzania Programami, w tym informacji o beneficjentach środków unijnych. Wyłącznie dla celów związanych z wdrażaniem WRPO funkcjonuje z kolei Lokalny System Informatyczny. Za zarządzanie tymi systemami na poziomie Programu, a także za monitorowanie realizacji WRPO w ramach Instytucji Zarządzającej odpowiedzialny jest Oddział Monitoringu w Departamencie Polityki Regionalnej.

W WRPO ujęto zapis, że w odniesieniu do zarządzania SEA oraz zrównoważonym rozwojem w aspekcie środowiskowym wykorzystany zostanie system wskaźników zaprojektowany w WRPO, a więc zarówno wskaźniki bezpośrednio określające stan środowiska, jak i pozostałe wskaźniki społeczno gospodarcze.

W ramach Programu dla priorytetu III Środowisko przyrodnicze przewidziano odrębny zestaw wskaźników monitorujących.

Zestaw wskaźników zaproponowanych dla monitorowania realizacji priorytetów, poza priorytetem III, jedynie w niewielkim stopniu uwzględnia zagadnienia ochrony środowiska i racjonalnego wykorzystywania zasobów. Dlatego dla potrzeb realizacji celów zrównoważonego rozwoju ważne było zbudowanie systemu stałego monitoringu rozwoju tak, aby obok systematycznego monitoringu stanu realizacji celu głównego i celów szczegółowych, monitorować również skutki środowiskowe. W związku z tym w Programie zaplanowano analizowanie i koordynację realizacji polityk horyzontalnych, które mieszczą się w następujących obszarach:

- środowisko przyrodnicze,
- społeczeństwo informacyjne,
- równość szans.

W celu realizacji tego zobowiązania na poziomie WRPO przygotowano system monitorowania realizacji polityk horyzontalnych. System ten polega na przekazywaniu przez beneficjentów odpowiednich informacji o wpływie realizacji projektów na wymienione polityki. Beneficjenci wypełniają specjalny formularz pn. „Informacja o sposobie realizacji polityk/celów horyzontalnych w ramach projektu”, który ma na celu między innymi identyfikację projektów, które w jakikolwiek sposób mogą wpływać pozytywnie na środowisko. Wypełniając formularz, beneficjenci podają informacje o planowanych nakładach na wymienione wyżej cele i szacują, o ile to możliwe, wymierne efekty tych nakładów. Formularz w części dotyczącej ochrony środowiska, obejmuje 4 tematy:

- energię,
- emisję substancji do atmosfery,
- gospodarkę wodno-ściekową,
- gospodarkę odpadami.

System monitorowania polityk horyzontalnych, oparto na założeniu, że wszystkie projekty WRPO te polityki realizują. W odniesieniu do środowiska przyjęto, że infrastruktura prośrodowiskowa oraz ograniczanie emisji, bądź presji na środowisko finansowane są nie tylko ze środków Priorytetu III „Ochrona środowiska”. Modernizacja przedsiębiorstw, nowe technologie, czy modernizacja infrastruktury społecznej również przyczyniają się do tego. System ma te dodatkowe nakłady i efekty zidentyfikować, bądź wymiernie, bądź w formie jakościowej.

Ponadto, w celu monitorowania wpływu postanowień WRPO i jego zmian na środowisko przyrodnicze, w Programie umieszczono zapis nakładający na Instytucję Zarządzającą obowiązek przygotowania raportów środowiskowych w połowie i na koniec okresu programowania. Ponieważ nie jest możliwe wprowadzenie do WRPO wskaźników, przy pomocy których można by kompleksowo

zmierzyć skutki środowiskowe realizacji wszystkich priorytetów, w Prognozie zalecono, aby tą problematykę poddać szczegółowej analizie w ramach raportu środowiskowego na koniec okresu programowania.

Jednym z elementów systemu analizy skutków realizacji postanowień WRPO jest jego ewaluacja. Oceny realizacji Programu powinny uwzględniać prawodawstwo Wspólnoty dotyczące wpływu na środowisko przyrodnicze i strategicznej oceny środowiska oraz potrzeby zrównoważonego rozwoju. W celu wykonywania rzetelnych i fachowych badań ewaluacyjnych w ramach Instytucji Zarządzającej w Departamencie Polityki Regionalnej funkcjonuje Oddział Ewaluacji.

Ponadto, zgodnie z zapisami WRPO, do monitorowania realizacji Programu i jego celów, również z punktu widzenia środowiska przyrodniczego, a także w celu monitorowania efektywnego wykorzystania środków i maksymalnego wykorzystania efektu synergii wynikającego z realizacji na terenie Wielkopolski różnych polityk wspólnotowych i krajowych, w ramach Instytucji Zarządzającej w Departamencie Polityki Regionalnej funkcjonuje Oddział Analiz Regionalnych.

Najlepszym sposobem monitorowania skutków środowiskowych, jakie może wywołać realizacja WRPO, jest szczegółowa analiza dokumentacji projektowej zawierającej informacje na temat oddziaływania planowanej inwestycji na środowisko, przeprowadzana na etapie oceny zgłoszonych projektów. W tym celu w ramach Instytucji Zarządzającej w Departamencie Wdrażania Programu Regionalnego został powołany Oddział Oceny Oddziaływania na Środowisko. Oddział, weryfikując dokumentację, zwraca uwagę na zgodność wniosku o dofinansowanie z zakresem przedstawionym w załączonych dokumentach, takich jak decyzja lokalizacyjna, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, pozwolenie na budowę oraz mapy i dokumentacja projektowa. Bada zgodność załączonych do wniosku dokumentów z przepisami prawa krajowego i wspólnotowego.

Rozwiązania realizacyjne przyjęte w związku z wdrażaniem Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 powinny wspierać zjawiska i inwestycje korzystne dla stanu środowiska przyrodniczego i przeciwdziałać tym, które mogą mieć wpływ niekorzystny. Brak realizacji założeń WRPO mógłby mieć negatywne konsekwencje nie tylko dla poprawy środowiska przyrodniczego w Wielkopolsce, ale również dla całej sfery społeczno-gospodarczej regionu. Mogłoby to skutkować także trudnościami we wdrażaniu wymogów dotyczących ochrony środowiska, przyjętych przez porozumienia i konwencje międzynarodowe, do czego zobowiązała się Polska.

Zmiana Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 (WRPO), została notyfikowana przez Komisję Europejską decyzją K(2011)9787 z dnia 21.12.2011r. zmieniającą decyzję K(2007)4205 w sprawie przyjęcia programu operacyjnego w ramach pomocy wspólnotowej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego objętego celem Konwergencji dla regionu Wielkopolskie w Polsce.